

JØSSING POSTEN

Nr. 41

2. arg. 1942

Oversikt 8/10-14/10.42.

KAMPENE OM STALINGRAD I EN NY FASE. RUSSERNE HAR INITIATIVET. VOLD-SOMME AMERIKANSKE BOMBEANGREP PÅ NORD-FRANKRIKE. STORT ANTALL FLY SKUTT NED OVER MALTA. JAPANERNE HAR SVÅRE TAP I SJØSLAG I STILLEHAVET. RUSSLAND. Under angrepene på Østfronten sommer møtte tyskerne forholdsvis svak motstand i de sydligste avsnitt. Dette fristet v.Bock til å sette større krefter inn i angrepet på Kaukasus. Mens lette tanks og kavalieriaavdelinger sinket fremmarsjen konsoliderte russerne sitt forsvar i fjellene og rakk å samle større styrker i Voronesj og de sønnenforliggende områder. Tyskerne har vunnet verdifullt terreng, men opnådd at frontlinjen er øket fra 2700 km til 5300 km, med sam-bandslinjer som på det lengste er over 2000 km. I de siste 14 dg. har det foregått voldsomme kamper i hovedfjellveien fra Kuban til Svarte-havskysten og Tuspse. Angrepene fortsetter uten stans. I Mosdok-av-snittet har russerne fremgang, og der er ikke kommet noen bekreftelse på meldingene om at Grosnyj-oljefeltene står i brand. Langtrekkende kanoner smadrer fremtrengende fiendtlige tanksavdelinger. Under 1 angrep blev 30 tanks delagt. Med voldsom spenning har man fulgt de siste dagers kamp om Stalingrad. I begynnelsen av denne periode foregikk voldsomme gatekamper, men så kom meldingen om at russerne hadde slått pontengbroer over Don og førte stadig større styrker oppover. Hermed er brennpunktet for slaget flyttet vestover til området mellom Voronesj og Kletskaja. Russerne har erobret gate etter gate, har på alle avsnitt i Stalingrad initiativet, og i onsdagens meldinger heter det at kampene i Stalingrad er begrenset til lokale operasjoner, tyskerne holder bare den sydlige del av byen. Samtidig som russerne stadig kjemper sig frem innenfra, rykker Timosjenko støtt og sikert frem fra nord. Det er betegnende at på Stalingradslagets 71. dag hadde de tyske komunikeer intet å melde. Russerne tar ikke Stalingrad først i sine komunikeer onsdag. I sin tale erklærte Hitler uttrykkelig at Stalingrad skulde bli tatt innen meget kort tid. I samme tale sa han: "Dere kan ikke bebreide mig at jeg noengang har gitt dere falske underretninger. Også idag står jeg med mitt gode navn inne for riktigheten av mine meddelelser." Tross den gunstige vendingen har tatt må man ikke se bort fra den mulighet at tyskerne kan samle seg til nytt angrep på Stalingrad når de har fått ordnet og konsentrert angrepsstyrkene. Ved Voronesj fortsetter kampene og tyskerne tilføies alvorlige tap. Angrepene på Rjajev fortsetter med voldsom styrke i byens forsteder, og søndag meldtes at byen stod i brand. Syd for Lenigrad ved Snajevo har tyskerne gjenoptatt offensiven uten resultater. De har mistet 60000 mann på 30 dg. Den russiske hær har avskaffet systemet med politiske kimmisærer.

WESTFRONTEN. Under dagslysoperasjoner av amerikanske flyvende festninger Fredag ble 48 fiendtlige maskiner skutt ned over Frankrike. Det er rekord for bombefly i en enkelt trefning. 115 bombefly deltok, 500 jagere, 4 bombere savnes, ingen jagere. Søndag angrep britiske bombe-fly Hanover mens nye jagertokter ble foretatt over Frankrike. Natt til onsdag ble foretatt et konsentrert angrep på Kiel. 9 fly savnes. Det har vært små innflyvninger over England.

ENGLAND. Det britiske krigskabinet erklærte kl. 4 om eftm. den 8/10 at hvis tyskerne ikke tar de 2500 britiske krigsfanger som ble tatt i Dieppe ut av jernene, vil et tilsvarende antall tyske krigsfanger bli lagt i jern. Tyskerne svarte med at det 3-dobbelte antall ville bli lagt i jern hvis en sånn motforholdsregel ble tatt. Den videre utvikling av saken følges med spenning. Saken er av meget stor interesse, fordi den viser hvilke motbydelige former for krigsførrelse tyskerne kommer til å anvende i det øieblikk det begynner å gå op for dem at krigen er tapt. Både i Churchills og Roosevelt's siste tale antydes økninger i nasistenes skjendselsgjerninger som et utslag av tyskernes

-2-

engstelse. For å dekke over begivenhetene ved Stalingrad sender tyskerne ut voldsomme meldinger om senkninger. De skal således ha senket 2 transportskip med amerikanske tropper. Disse meldinger savner et hvert grunnlag.

MIDTØSTEN. Det er stille på fronten i Egypt. Den allierte flyvirkshet har fortsatt. Aksemaktene har gjenoptatt sine voldsomme angrep på Malta og dette viser hvilken hindring Malta er for transporten til Nordafrika. I løpet av de siste 3 døgn er 57 fly skutt ned, 71 skadet. Forsvaret har mistet bare 6 fly. Tross det i løpet av 36 timer har vært 9 flyalarmer, er skaden ikke nevneverdig.

DET FJERNE ØSTEN. På Ny Guinea er fremrykningen over Owen Stanley-fjellene fortsatt i raskt tempo, og de allierte står nu bare 20 km. fra Kolöda. Flyvåpenet har utfoldet en voldsom aktivitet. Under angrep på Raboul og New Britain er 60 tonn bomber kastet ned av den største koncentrasjon flyvende festninger som noensinne har operert i Stillehavsmrådet. Det er gått hårdt utover japanske krigs- og transportskip. Fredag meldtes om bombetreff på en 10000 tonner, hjelpeskip for sjøfly. Lørdag at en destroyer er senket og en annen destroyer og en tung krysser er sterkt skadet ved Salomonøyene. 2 japanske kryssere blev skadet, den ene antagelig sunket, sier tirsdagskomunikeet. Og i onsdagskomunikeet kommer en nærmere redegjørelse. Det heter her at natt til mandag har en amerikansk eskadre senket en japansk krysser, 4 destroyere og 1 transportskip, en stor krysser og en destroyer er dessuten sterkt skadet. Fra sine baser på Aleutene har amerikanerne bombet Kiska. Her mistet japanerne 15 fly. Japanerne har vært nødt til å opgi 2 av de besatte øyene. Den 10. oktober, 21-årsdagen for oprettelsen av den kinesiske republikk, erklærte Storbritannia og De forente stater at de vilde opgi alle krav om eksterritoriale rettigheter i Kina. Erklæringen har vunnet opriktig bifall.

DANMARK har siden okkupasjonen statt i en særstilling blandt de okkuperte land. Matsituasjonen i Danmark har til og med vært bedre enn i enkelte nøytrale land. Grunnen til dette må søkes i at tyskerne vilde forsøke denne metode for å få mest mulig ut av landet. Samtidig som de overforverden, i særdeleshed Sverige, har kurmet si at sånn blir de okkuperte land behandlet når de bare følger våre bud. Det er de okkuperte land selv som er skyld i sine vanskeligheter. Nu har de også her vist sitt sanne ansikt. Danmark er tilstillet et ultimatum på 6 punkter. Det kreves bl.a. at gestapo skal gis en langt større innflytelse på dansk rettsvesen. Det kreves et intimere samarbeide. Danskene skal helt gå inn for det germanske fellesskap. Danske handelsskip skal bevebnes og brukes mot allierte skip, økete matforsyninger og fagarbeidere i økende antall skal straks sendes til Tyskland. Hemmelige danske aviser oppfordrer til motstand. Det har vært endel uro i Danmark, således har frikorpset "Danmark" som har vært på Østfronten, gått til angrep på borgerne i Ålborg. Ifølge meldinger fra Stockholm 9.ds. er krisen nådd høidepunktet. Det sies at i tillegg til tidligere fremsatte krav har Hitler personlig krevet 30000 danske frivillige til Østfronten. Ingen autentiske oplysninger om den danske regjerings svar foreligger. Hvis Danmark ... går til et kompromis, sier London, kommer straks nye krav. Hvis der ikke vises en fast holdning, blir landet en av Hitlers vasallstater. Ytterligere meldinger om situasjonen foreligger ikke. Ryktene om kongens abdikasjon skriver sig formentlig fra en artikkel i en nasiavis, der det sies at Kong Christian neppe har lang tid igjen på den danske trone.

NORGE. Den tyske standrett har krevd 34 ofre, først 10, så 15 og så 9 til. Mens all trafikk stanset og stillheten la sig over den gamle by smalt skuddene fra eksekusjonspeletongene mot våre landsmenn, de som ga sitt liv for folk og fedreland. De vil leve i det norske folks minne så lengt der er nordmenn i Norge. Sterke og varme sympatier er gitt tilkjenne i de allierte og nøytrale land. I Stockholm kunde sees

heist det norske flagg floromvundet. Aftontidningen hadde et første-sides billede av vårt flagg, og Stadsteatern i Göteborg heiste det norske flagg på halv stang før sin forestilling. Selv de nasistiske avisene i Sverige gir uttrykk for at de ikke forstår det som i disse dager er skjedd i Norge. Tyskerne bemøiet sig ikke engang med å søke å påvise at de første lo var skyldige. De beskyldninger som føres frem mot de andre er grepel ut av luften. De sies å være skyldig i transporter av eksplosiver i sabotasjeform, men blev nesten alle tatt som gisler. for drapet på NS lemmann og en tysker i Binndalen. De er like uskyldige i begge deler. Der er funnet et lite våbenlager ved Majavatn, og befolkningen blev beskyldt for å ha kjennskap til dette. Der blev tatt 30 gisler. - Den norske regjering blir gitt skyld for å ha oppfordret de dømte til straffbare handlinger. Ustanseelig har vår regjering oppfordret nordmennene til å undgå handlinger som kan provosere okkupasjonsmakten eller dens håndlangere. Mens skuddene smeller mot våre landsmenn i Trondheim samler Quisling og hans ministre sig til høytakkefest sammen med representanter for den tyske utplyndring. Høyst-Westensanger og Deutschlands Deutschland vold über alles blir singet mens en i skjulte drømmer utover dem gjør det snart stad omkring domen. Og om kvellen blir våre landsmenn skjendet til fra Oslo radio. Trondhimsavisene har vært fulle av bekjentkjørelsen om ås avskjedigelser og oplossing av organisasjon, styret og direktører. Stillingene er delt ut til NS-folk. Her er ikke plass til å gå gjennom listen. Den er så omfattende at Det program det er gjort ifra, etter må ha tatt måneder å utarbeide. Den hederkronede byingenier Thesen, som har 25 års virksomhet bak sig, blev avskjediget den øre dagen for neste, etter ordre av ordføreren. å bli gjeninsatt. Direktøren for Trondhjems Sparebank er avsatt og erstattet med bankass. Prahl-Petersen. Han vil være kjort som lederen av hirdoptøiene utenfor Trondheim Domkirke 1. febr. og fra hirdens herjinger i Selbu senere. Den mann som har fått skrive sitt navn under alle disse dekreter er Ludvig Daae Rogstad. Ingen vil glemme ham. Tyskerne gjør arbeidet så langt de er nyt til det, resten overlater de til den "nordmann" som er dum nok eller samvittighetslös nok til å gjøre det. EDWARD STENERSEN. Den mangfoldige herre som sitter som "fylkesmann" i Oslo og Akershus, som i disse dager dekretes borgere til tvangsarbeid- og rekvisitører hus, i alt 34 villaer, til tvangsinnsjøring av de skadelidte og ileygger norske borgere bøter for et engelsk bombeangrep, denne herres meritter er så mangfoldige at de har foranlediget NS ekspedisjonssjef Vries Hassel til å sende en innberetning til høieste hold. Ekspedisjonssjefen blev belønnet med fylkesmannsstilling. Man fant det gunstig å ha ham et stykke fra sentraladministrasjonen, mens Stenersen svang seg op fra ordfører til en av de mest krevende stillinger innen norsk administrasjon. Innberetningen gir et meget interessant innblikk bak kulissene i det nye Norge. Edvard er født for 40-45 år siden i Ø-Aker. Etter 3 forsøk var han så heldig å få middelskoleeksamen, men så sviktet hellet ham. Han strøk i 1. gym. og likeden gikk det ham på en teknisk aftenskole. Han blev melkekjører på sin fars gård og skal ha stelt meget godt med kuene på Tveten inntil han blev selger i et bilfirma. Her greide han virkelig å drive det til en inntekt av kr. 2000 pr år. Men så oppinnet den nye tid. Der skal rydes op i det demokratiske villniss. Fagfolk i alle stillinger. Og en morgen våkner vår Edvard som en ny Jeppe i baronens seng, som ordfører i Aker, vårt lands største landkommune. Riktig nok var broren oppnevnt av Departementet, men Hagelin - Trondsen ville det anderledes. Med diktatorisk myndighet, uten formenn og neglisjerende varacirdefører, herjor Edvard ned forordninger, avskjedigelser og ansettelses, med hele det kommunale apparat som var blitt hans leketøi. Under det demokratiske vanstyre var ordførerombudet ulønnet. Edvard krevde og fikk en årsgasje på kr. 2000. Utøver enkelte hensyntil usikrhetbestemmelser etc. tildeles grønlig det mangelnde opdrag som styremedlen, formann d.c. Kommunals

aksjeselskaper, elektrisitetsverk m.v. og er hurtig opp i en gasje av 28600. Han finner imidlertid dette rent for lite og innsender klage til deputet. Kraften må utnyttes og Edvard blir arbeidsdirektør, gasje 11500. Så blir han lansert som generaldirektør for Oslo Lysverker og skulde hatt en gasje på 18500. Han skulde fortsette som ordfører i Aker samtidig. Den samlede arsinntekt vilde hermed være opp i 46000. Visse betenkkeligheter gjorde sig gjeldende og en viss reduksjon foretatt, så han vilde komme ned i 35000, hvilket omtrent svarer til hvad han krever i en skr. av 24/6 til deputet. Han innredet sig en representasjonsbolig til sin rådighet i Skøyen Hovedgård, som tilhører kommunen. 4 leieboere kaøtes ut. Innredningsarbeide for 250000 kr. igangsettes. Han må ha 541 m² beboelsesrum til sin rådighet og enda er huset i 2etasjer. Pengene tar han fra en konto som betegnende nok heter "disponibelt for ordføreren", stor kr. 800000. Han får sjæfførbolig, stort hønseri, stall og garasje og en herskapelig park. Aker E.verk må punge ut med kr. 19000 til luksusbil. Vannverket må skaffe ham hytte i Langlia. Men Edvard tenker ikke bare på sig selv. Bror Thorleif får han ansatt som teknisk rådmann med en gasje på 16500. kr. 3000 mer enn lover tilsier. At ansettelsen er i strid med den samme forordning av Josef Terboven som han søker hjemmel i ved avskjedigelsen av den tidligere rådmann, sjenerer ham ikke det ringeste. Bror Lven blir medlem av brensesforsyningens styre, formann i styret for Aker kommunes skoger m.v. Han får en liten lommeskilling han også. Innberetningen er et opus på 15 sider. At Edvard ustanselig er satt i forbindelse med svartebørsaffærer, at han er kompromittert i forb. med svindelen i Forsyningsnemnda og i den anledning har hatt politiundersøkser hjemme vil være kjent. Vi stanser her vårt korte utdrag av en statsbærendes hittidige livshistorie. Der kommer nok et slutningskapitel.

A.T.-N.S.U.F.-ERIVILLIG ARBEIDSTJENESTE. Et okkupert landsrekurretter kan innkalles til A.T. i behold av folkeretten hvis ikke okkupanten utnytter dem til militære formål. Forutsetningen var, og N.S. fremholdt at A.T. ikke skulle utnyttes politisk. I paganda skalde være bannlyst. Dette holdt selvølgelig ikke. De norske offiserer som gikk inn for AT er grått eller sjaltet ut, offiserskorset er rent nasistisk, og omfattende NS-propaganda drives innen rekkenes. Ånden blandt gutta er imidlertid godt sett god. AT utfører en god del samfunnsnyttig arbeid, og innvendingen mot AT fra før krigon, at den vilde ta arbeidet fra arbeidsløse, er bortfalt. NSUF er sett opp etter mønster fra Hitlerjugend, og målet er gjennom propaganda å preparere den opvoksende slekt for nasimentaliteten. Ved å løsøre barna fra hjemmet og foreldrenes innflytelse, skal de gjøres til partislaver. Det var mot dette vår skole og kirke reiste sig til kamp. Der finns forskjellige former for mindre frivillig arbeidstjeneste, således den skolebarn sendes til på gården. Selvsagt er enhver organisering av ungdom, som NS får gjennemført, et fremskritt for partiet. Den vanskelige matsituasjon nødvendiggjør imidlertid at størst mulig arbeidshjelp tilstilles matfremstillingen. - Det er ikke funnet riktig å oppfordre til obstruksjon mot den mannlige AT, den kvinnelige må blekes som rent nasjforetagende. NSUF skal nedkjempes med alle til rådighet stående midler av ethvert menneske som vil leve i et kristent samfund, som frie nordmenn i et fritt Norge. Deter ikke gitt parole om motstand mot skoleungdoms arbeidstjeneste i jordbruket. Voksnes frivillige innsats på dette området oppmuntres.

VVVV

Alvorlige tider venter oss, kanskje de alvorligste i Norges historie. Under truslen om å tape krigen vil tyskerne ikke ta i betenkning å ta represalier overfor sivilbefolkingen som et middel for å hindre allierte angrep. Tyskerne vil pressse oss til det ytterste. I Gørings tale blev det uttrykkelig sagt at den tyske forsvarsmakt likegyldig på hvilken front den står, forplikes av de erobrde områder alene. Nu mer enn noen sinne gjelder det.

Å STA ENIG OG SAMLET I MOTSTANDEN MOT UTBYTTINGEN, UNDTRYKKELSEN OG TERROREN - I KAMPEN FOR FRIHET OG RETT I VÅRT NORSKE FEDRELAND.

VI VIL VINNE.

Red. Olof Andersson, Grensevakten i Värmland. GUD BEVAR KONGEN OG FEDRELANDET.